

avui, tretes en bona part de la documentació que es conserva en l'Arxiu Municipal de Girona, i que va tenir un acolliment favorable per part de revistes franceses especialitzades.

Més tard han aparegut, entre altres obres: Joaquim Serret y Arbós, *Manresa en la Guerra de la Independència 1808-1814* (Manresa, 1922) que és el vol. II dels *Monumenta Historica Civitatis Minorisæ* de què ens ocupem en altre indret, i Frederic Camp, *Figueras en la Guerra de la Independència. (La ocupación napoleónica.)* (Barcelona, 1926). — De diversos articles publicats darre-rament pels senyors Camp i Rahola en algunes publicacions periòdiques, *Revista Jurídica de Catalunya*, *Revista de Catalunya*, *Anuario de Historia del Derecho Español*, etc., enviem també al lector a les seccions corresponents d'aquest ANUARI.

Cursos monogràfics d'alts estudis i d'intercanvi de la Mancomunitat de Catalunya, amb la cooperació de l'Institut.

— *El Feudalisme i els orígens de la Nacionalitat Catalana*, sis lliçons en llengua francesa per Josep Calmette, professor a la Universitat de Toulouse (dies 7, 9, 11, 13, 15 i 17 de desembre de 1920, a l'INSTITUT).

I. Teoria general del Feudalisme i de les nacionalitats medievals. — II. El període romano-bàrbar i l'evolució social. — III. El règim carolingi i l'evolució política. — IV. Bernat de Septimània, comte de Barcelona, i la crisi del seu temps. — V. Carles el Calb i els problemes meridionals. — VI. Formació d'una Catalunya. — Conclusions.

Un resum d'aquestes lliçons, feta per F. Valls i Taberner, es publicà en *Quaderns d'Estudi*, vol. XIII (1921).

— *Metodologia històrica*. Cours per Enric Finke, professor a la Universitat de Freiburg i Br. (febrer-març de 1924 a l'INSTITUT.)

El professor treballà sobre documents de la cancelleria reial catalana.

Inscripcions romanes paganes

Per l'agost de 1921 la premsa donava compte de la troballa a Albocàcer, en el regne de València, de la següent inscripció, comunicada pel Sr. Casimir Melià Martí al Centre de Cultura Valenciana:

C · AEMILIO · C · F
 GAL · RESTITVTO
 ANN · XX
 CAECIL · C · F · PROCVLA
 FILIO · PISSIMO
 SE · VIVA · FECIT
 H · M · H · N · S

Les excavacions practicades en la necròpolis romano-cristiana de Tarragona de què ens hem ocupat abans, han donat gran còpia d'inscripcions paganes i cristianes. D'aquest gros contingent, que cada dia va augmentant, caldrà fer un estudi especial un cop seran finides les excavacions. Respecte les paganes (n'hi ha una de grega), objecte d'estudis parcials escampats i de valor ben diversa, la major part han estat transcrites i reproduïdes pel Sr. Pius Beltran Vilagrassa en una *Memoria* (1) de la «Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades» de Madrid, apareguda quan començàvem a redactar la present nota. A aquest meritori treball, que caldrà però rectificar en alguns punts i anar completant, remetem entre tant al lector. Tanmateix donem ací la reproducció de les inscripcions 16, 18, 32 i 35 de la susdita Memòria: la primera (fig. 357) no hi ha estat

(1) *Excavaciones en la necròpolis romano-cristiana de Tarragona.....* Memoria redactada por los señores D. José Tulla, D. Pío Beltrán y D. Cosme Oliva y un plano de D. José Sans. Madrid, 1927 (*Memoria* n.º 88).